

การศึกษาการมีส่วนร่วมของกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จังหวัดบ้านนาดี
หมู่ที่ 2 ตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี¹

Study of the Participation of the Cricket Processing Group in Ban Nadi, Moo 2,
Huai Haeng Subdistrict, Kaeng Khoi District, Saraburi Province

นางสาวณัฐริญา ไชยปัญญา²
ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษศักดิ์ จะเรียมพันธ์³

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จังหวัดบ้านนาดี หมู่ที่ 2 ตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี มีอะไรบ้าง (2) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จังหวัดบ้านนาดี หมู่ที่ 2 ตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี (3) ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จังหวัดบ้านนาดี หมู่ที่ 2 ตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ทำการวิจัยแบบเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร (Document Analysis) และการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย คณะกรรมการ 2 คน สมาชิก 2 คน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐ 4 คน รวมทั้งสิ้น 8 คน พบว่าการมีส่วนร่วมของกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จังหวัดบ้านนาดี ผู้นำ คณะกรรมการ สมาชิก และเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐ มีส่วนร่วมในการบริหารการดำเนินงานของกลุ่ม ในการตัดสินใจการจัดตั้งกลุ่ม การมีส่วนร่วมการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ การมีส่วนร่วมการดำเนินการในการออกแบบสินค้า การประชาสัมพันธ์สินค้า และการติดตามและการประเมินผล ส่วนด้านปัญหาอุปสรรค ที่เกิดจากการมีส่วนร่วม คือ ปัญหาการประชาสัมพันธ์ การตลาดในรูปแบบ Online ยังคงเป็นเรื่องที่ดำเนินการได้ยากของกลุ่มฯ เนื่องจากสมาชิกในกลุ่มมีผู้สูงอายุเยอะและใช้เทคโนโลยีไม่ค่อยเป็น จึงทำให้กลุ่มไม่สามารถทำการตลาดในรูปแบบ Online ได้ และข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จังหวัดบ้านนาดี หมู่ที่ 2 ตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและพบข้อเสนอแนะดังนี้ หน่วยงานภาครัฐควรส่งเสริม การประชาสัมพันธ์สินค้า ในรูปแบบการขาย Online การวางแผนการตลาด อย่างต่อเนื่อง และพัฒนากลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จังหวัดบ้านนาดี หมู่ที่ 2 ตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ให้เป็นวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม, กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จังหวัดบ้านนาดี

¹บทความเรียงจากการศึกษา “การศึกษาการมีส่วนร่วมของกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จังหวัดบ้านนาดี หมู่ที่ 2 ตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี”

²นักศึกษา ปริญญาโท สาขาสหวิทยาการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยรามคำแหง

³อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ABSTRACT

This study has three main objectives: 1. To study the participation model of the group involved in the processing of cricket products in Ban Nadi, Village 2, Huai Haeng Subdistrict, Kaeng Khoi District, Saraburi Province. 2. To investigate the problems and obstacles arising from the participation of the group involved in processing cricket products in Ban Nadi, Village 2, Huai Haeng Subdistrict, Kaeng Khoi District, Saraburi Province. 3. To provide recommendations for promoting the participation of the group involved in processing cricket products in Ban Nadi, Village 2, Huai Haeng Subdistrict, Kaeng Khoi District, Saraburi Province. The study was conducted using a qualitative research method, employing document analysis and semi-structured interviews. The informants included two committee members, two members of the group, and four government officers, totaling eight people. The findings revealed that the participation model of the cricket product processing group in Ban Nadi involved the participation of leaders, committee members, group members, and government officers in managing the group's operations. This included decision-making regarding group formation, involvement in purchasing materials and equipment, participation in product design, product promotion, as well as monitoring and evaluation. In terms of problems and obstacles, it was found that the main challenge was the promotion and marketing of the products online, which remained difficult for the group. This was due to the older age of many group members and their limited proficiency in using technology, preventing the group from effectively utilizing online marketing. The study's recommendations for promoting participation include that government agencies should support product promotion through online sales, ensure continuous marketing planning, and help develop the cricket product processing group in Ban Nadi into a community enterprise, enabling sustainable participation.

Keyword : Participation, Cricket Processing Group in Ban Nadi

บทนำ

แนวความคิดการพัฒนาชุมชนเกิดขึ้นในปี พ.ศ.2483 กระทรวงมหาดไทย กรมการพัฒนาชุมชน ที่เห็นว่าประชาชนเป็นแกนกลางของพลังขับเคลื่อนทางสังคม เมื่อแนวความคิดการพัฒนาชุมชนเผยแพร่ออกไปจนก่อเกิดเป็นปรัชญา ขบวนการดังกล่าวได้ส่งผลต่อการพัฒนาในประเทศไทย และในปีพุทธศักราช 2483 กระทรวงมหาดไทยได้ประกาศใช้แผนการบูรณะชนบทพัฒนา โดยมีวัตถุประสงค์ คือ สร้างสรรค์ชีวิตจิตใจของประชาชนในชนบทให้เหมาะสมที่จะเป็นพลเมืองดี และส่งเสริมให้ประชาชนมีการครองชีพที่ดีขึ้น และได้จัดตั้งสำนักงานพัฒนาการท้องถิ่นขึ้นในปี พุทธศักราช 2499 เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น การมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนจึงเป็น หัวใจ สำคัญที่ทำให้ชุมชนเกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน (กรมการพัฒนาชุมชน , 2564)

การมีส่วนร่วมของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 เน้นการเข้าไปเกี่ยวข้องหรือการมีส่วนร่วมแบบทางตรง หรือทางอ้อมในการทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง เพื่อให้การดำเนินการตอบสนองต่อความพึงพอใจของสมาชิกในสังคม ตลอดจนเป็นการสร้างการยอมรับแก่สมาชิก ดังนั้น การประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 คือการที่เน้นการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้เกิดขึ้นในระดับท้องถิ่น และประเทศ (สถาบันพระปกเกล้า , 2567)

บ้านนาดี หมู่ที่ 2 ตำบลห้วยแห้ง อำเภอกงคอดย จังหวัดสระบุรี แต่เดิมในอดีตหมู่บ้านนาดีไม่มีอาชีพในชุมชน จึงทำให้ชุมชนอยู่ในสภาวะของหมู่บ้านยากจน ประชาชนในชุมชนต่างดิ้นรนที่จะออกจากพื้นที่เพื่อที่จะหางานทำเพื่อเลี้ยงดูตนเองและครอบครัว การรวมกลุ่มในชุมชน การมีสัมพันธ์ที่ดีงามฉันทน์เครือญาติก็เริ่มน้อยลง เพราะประชาชนในชุมชนต่างก็ต้องหาหนทางที่จะทำให้หลุดพ้นจากความยากจน และการหาที่จะสามารถเลี้ยงดูตนเองและครอบครัวได้ การที่ประชาชนในชุมชนไม่มีอาชีพส่งผลให้เกิดผลกระทบแก่ประชาชนในชุมชนไม่มีรายได้ เกิดฐานะยากจน นำไปสู่ปัญหาต่าง ๆ ตามมา และการหาวิธีการหลุดพ้นจากความยากจน

ปัญหาความยากจนของประชาชนในชุมชนบ้านนาดี หมู่ที่ 2 ตำบลห้วยแห้ง อำเภอกงคอดย จังหวัดสระบุรี เป็นปัญหาที่สะสมมายาวนาน ซึ่งปัญหาความยากจนเกิดจากการที่ประชาชนในชุมชนไม่มีอาชีพในชุมชน จึงทำให้ไม่มีรายได้ และการที่ไม่มีรายได้ ทำให้ประชาชนในชุมชนต้องมีการกู้ยืมหนี้สินนั้นยังทำให้เกิดปัญหาหนี้สินตามมา อีกทั้ง ปัญหาความยากจน ยังส่งผลให้เกิดผลกระทบด้านอื่น ๆ ตามมา เช่น ปัญหาด้านสังคม ปัญหาครอบครัว เป็นต้น ซึ่งปัญหาความยากจนที่เกิดจากการไม่มีอาชีพของประชาชนในชุมชนถือเป็นปัญหาสำคัญในชุมชนที่ควรเร่งให้ความสำคัญ และได้รับการแก้ไขปัญหาย่างเร่งด่วน ซึ่งการที่ประชาชนในชุมชนออกไปหาอาชีพนอกท้องถิ่นของตนเองแสดงให้เห็นว่าภายในชุมชนไม่มีอาชีพที่สามารถเลี้ยงดูตนเองและครอบครัวได้ และศักยภาพของชุมชนก็มีไม่มากพอที่จะรวมกลุ่มเพื่อสร้างอาชีพหาทางออกให้แก่ชุมชนและขาดการแก้ไขปัญญา การมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน ซึ่งการแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่จะสามารถแก้ไขปัญหาความยากจนได้ จึงต้องเริ่มจากประชาชนในชุมชนที่เป็นเจ้าของชุมชนร่วมกันแก้ไขปัญหาเพื่อชุมชนของตนเอง ให้ประชาชนในชุมชนมีอาชีพและมีรายได้

ชาวบ้านชุมชนบ้านนาดีจึงเริ่มตระหนักถึงความสำคัญและปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนถึงปัญหาความยากจนของประชาชนในชุมชนที่ภายในชุมชนไม่มีอาชีพในการเลี้ยงดูตนเองและครอบครัว ประกอบกับสภาพพื้นที่เป็นสภาพแห้งแล้ง หากจะประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรมการปลูกข้าวก็ไม่เหมาะสมด้วยสภาพพื้นที่เป็นสภาพแห้งแล้ง หากจะประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรมการปลูกข้าวก็ไม่เหมาะสมด้วยสภาพภูมิประเทศ ไม่เอื้ออำนวย ซึ่งทำให้ประชาชนในชุมชนประสบปัญหาความยากจนและไม่มีที่ทำมาหากิน

ปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นจึงทำให้ประชาชนในชุมชนต้องร่วมมือกันเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนภายในชุมชน และทำให้อาชีพเกิดขึ้นในชุมชนโดยเกิดจากการร่วมมือของประชาชนในชุมชน

ประชาชนในชุมชนบ้านนาดี ได้ตระหนักถึงความสำคัญปัญหาดังกล่าว จึงเกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน ที่ต้องการให้ชุมชนมีอาชีพ และมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สามารถแก้ไขปัญหาความยากจนในชุมชนของตนเองได้ โดยเริ่มต้นจากประชาชนในชุมชนร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ในการหาอาชีพที่ชุมชนสามารถประกอบอาชีพได้ อาชีพที่ไม่ต้องลงทุนเยอะ แต่สามารถสร้างรายได้ให้เกิดขึ้นในชุมชน และสามารถส่งเสริมให้ลูกหลานในชุมชนสามารถสืบทอดอาชีพนี้ได้อย่างยั่งยืน สร้างอัตลักษณ์ ให้เกิดขึ้นในชุมชน โดยเกิดจากการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนได้อย่างแท้จริง นั่นก็คือ อาชีพการเลี้ยงจิ้งหรีดในชุมชน

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่จะศึกษา เรื่องการศึกษา การมีส่วนร่วมของกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จิ้งหรีดบ้านนาดี หมู่ที่ 2 ตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วม ความสำเร็จในการส่งเสริมอาชีพในชุมชนตลอดจนส่งเสริมให้ชุมชนเกิดการพัฒนา อย่างยั่งยืนด้วยประชาชนในชุมชน นอกจากนี้เพื่อเป็นแนวทางให้แก่ชุมชนในพื้นที่อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี เพื่อเป็นต้นแบบของความสำเร็จในการดำเนินงานของการมีส่วนร่วม ส่งเสริมด้านอาชีพ ในพื้นที่อื่น ๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จิ้งหรีดบ้านนาดี หมู่ที่ 2 ตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี มีอะไรบ้าง
2. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จิ้งหรีดบ้านนาดี หมู่ที่ 2 ตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี
3. ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จิ้งหรีดบ้านนาดี หมู่ที่ 2 ตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนบ้านนาดี หมู่ที่ 2 ตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี
2. ทำให้ทราบถึงปัญหา อุปสรรค ของกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จิ้งหรีดบ้านนาดีหมู่ที่ 2 ตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี
3. ทำให้ทราบถึงแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมพัฒนากลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จิ้งหรีดบ้านนาดี หมู่ที่ 2 ตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

สันติชัย เอื้อจงประสิทธิ์ (2551 อ้างถึงใน อัครินทร์ อังกูรวงษ์วัฒนา, 2562 หน้า 63) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วม (Participation Theory) เป็นแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของบุคคล ในกระบวนการตัดสินใจหรือกิจกรรมต่าง ๆ โดยมักใช้ในบริบทของการพัฒนาชุมชน การเมือง หรือการศึกษา เน้นความสำคัญของการเข้าร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนและตอบสนอง ต่อความต้องการที่แท้จริง

William Erwin (1976 อ้างถึงใน สมบัติ นามบุรี, 2562, หน้า 184) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในบริบทของการพัฒนาชุมชนและการจัดการ โดยเขาเน้นว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นสิ่งสำคัญต่อความสำเร็จของโครงการต่าง ๆ การมีส่วนร่วมไม่เพียงแต่ช่วยในการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ แต่ยังทำให้ผู้คนรู้สึกเป็นเจ้าของโครงการนั้น ๆ

อุทัย บุญประเสริฐ (2542 อ้างถึงใน สมบัติ นามบุรี, 2562, หน้า 185) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในบริบทของการพัฒนาชุมชนและการจัดการ เน้นความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนานโยบายและโครงการต่าง ๆ

แอนดรูว์ และสตีเฟล (Andrew & Stiefel, 1980 อ้างถึงใน ทานตะวัน อินทร์จันทร์, 2546, หน้า 19) ได้กล่าวว่า รูปแบบการมีส่วนร่วม สามารถแบ่งออกได้เป็น 5 รูปแบบ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในระดับข้อมูล (Information Participation) ประชาชนได้รับข้อมูลเกี่ยวกับโครงการหรือกิจกรรมที่กำลังจะเกิดขึ้น แต่ไม่ได้มีบทบาทในการตัดสินใจ
2. การมีส่วนร่วมในระดับปรึกษา (Consultation Participation) ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะ ในการสำรวจความคิดเห็น การจัดเวทีรับฟัง
3. การมีส่วนร่วมในระดับตัดสินใจ (Decision-Making Participation) ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในระดับหนึ่ง โดยมีการหารือร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตัวอย่างการจัดตั้งคณะกรรมการชุมชนที่มีผู้แทนจากประชาชน
4. การมีส่วนร่วมในระดับดำเนินการ (Implementation Participation) ประชาชนมีบทบาทในการดำเนินการโครงการหรือกิจกรรม เช่น การทำงานร่วมกันในโครงการพัฒนาชุมชน ตัวอย่าง การจัดกิจกรรมร่วมกันเพื่อพัฒนาชุมชน
5. การมีส่วนร่วมในระดับการประเมินผล (Evaluation Participation) ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลของโครงการหรือกิจกรรม เพื่อวิเคราะห์ความสำเร็จและข้อเสนอแนะในการปรับปรุง ตัวอย่างการสัมภาษณ์หรือการสำรวจความคิดเห็นหลังจากโครงการเสร็จสิ้น

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน

ปรีชา กลิ่นรัตน์ (2528 อ้างถึงใน สนั่นศักดิ์ สมทอง, 2561 หน้า 10) ได้กล่าวว่า การพัฒนาชุมชนเป็นกระบวนการที่มุ่งส่งเสริมความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น โดยความร่วมมืออย่างจริงจังของประชาชน และควรจะเป็นความคิดริเริ่มของประชาชนเองด้วยการพัฒนา หมายความว่า การพัฒนานั้นจะต้องมีการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุง เป็นการเริ่มเปลี่ยนแปลง ปรับปรุง ในทางที่ดีขึ้นกว่าสภาพที่เป็นอยู่เดิม หรือคงไว้สิ่ง เก่าที่ได้อยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้นทั้งทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรม

Dunham (1958 อ้างถึงใน จีรพรรณ กาญจนะจิตรา, 2541, หน้า 10) ได้กล่าวว่า การพัฒนาชุมชนในเชิงที่เน้นถึงความสำคัญของ กระบวนการที่ชุมชนสามารถมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนา ศักยภาพของตนเอง

แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างความเข้มแข็งในชุมชน

สาวณี รอดสิน (2554 อ้างถึงใน วิสิทธิ์ ยิ้มแย้ม และอุษณากร ทาวะรัมย์, 2561 หน้า 42) ได้กล่าวว่า ชุมชนเข้มแข็งเป็นชุมชนที่มีความสามารถในการจัดการตนเอง และพัฒนาศักยภาพของสมาชิกในชุมชน เพื่อให้เกิดความร่วมมือและการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมถึงการสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และการใช้ทรัพยากรในชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สมาชิกในชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้

แนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

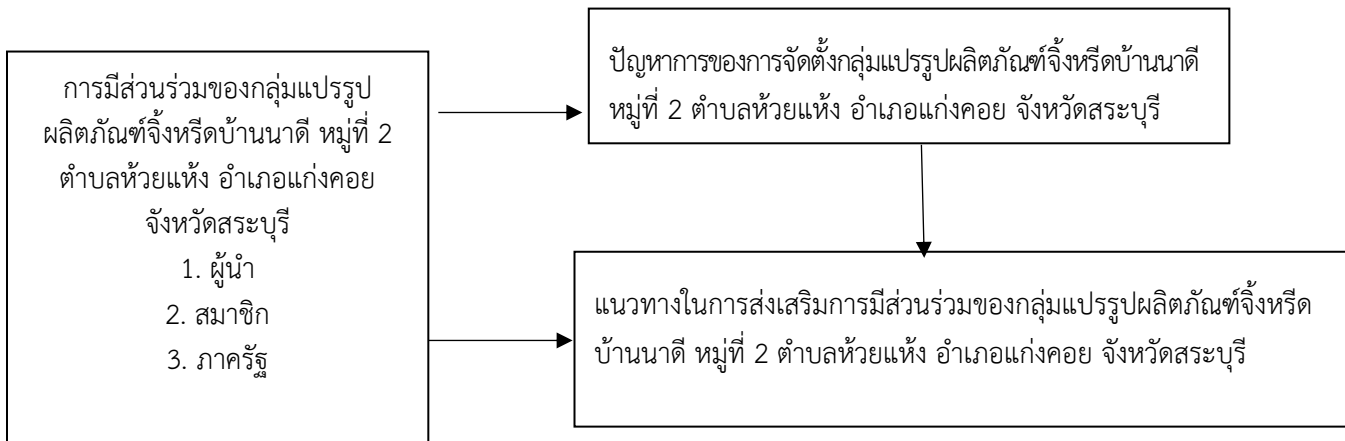
พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต), 2541 หน้า 59) ได้กล่าวว่า การพัฒนาอย่างยั่งยืนนั้น เน้นเป้าหมายทางเศรษฐกิจเหมือนเดิม แต่ตั้งเงื่อนไขเพิ่มเติมโดยการนำประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมเข้ามาเป็นตัวคุมความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอีกทีหนึ่ง

दनัย กิติกรณ (2544, หน้า 13) ได้กล่าวว่า การพัฒนาอย่างยั่งยืนเป็นการพิจารณาประเด็นการพัฒนาในมิติที่กว้างกว่าการพัฒนาโดยทั่วไป ซึ่งนอกจากจะพิจารณาการพัฒนาทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแล้ว ยังมีด้านเวลาเข้ามาพิจารณาประกอบด้วย กล่าวคือการพัฒนาอย่างยั่งยืนจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีการพัฒนาหรือปรับปรุงคุณภาพชีวิตของคนในปัจจุบันให้ดีขึ้น ซึ่งสามารถทำได้ โดยการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม โดยคำนึงถึงมิติด้านสิ่งแวดล้อมด้วย

บานชื่น นักการเรือน และเพ็ญศรีบางบอน (2559, หน้า 65) ได้กล่าวว่า การพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นการพัฒนาที่ก่อให้เกิดความสมดุลหรือมีปฏิสัมพันธ์ที่เกื้อกูล กันในระหว่างมิติต่าง ๆ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม จิตใจ รวมทั้งทรัพยากร ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม อันเป็นองค์ประกอบที่จะรวมกันหรือองค์รวมในการทำให้ชีวิตมนุษย์สามารถอยู่ร่วมกันได้

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสรุป เพื่อนำมาใช้เป็นกรอบแนวคิด ในการศึกษา ดังนี้ การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการและสมาชิกของกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จังหวัดบ้านนาดี หมู่ที่ 2 ตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี มีการดำเนินงานร่วมกัน ในการร่วมกันมีส่วนร่วมวางแผน การแก้ไขปัญหา การพัฒนา นำไปสู่ความสำเร็จ ส่งผลให้บรรลุเป้าหมายความสำเร็จร่วมกันในการจัดตั้งกลุ่มอาชีพกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จังหวัดบ้านนาดี และเกิดการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1. คณะกรรมการของกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จังหวัดบ้านนาดี หมู่ที่ 2 ตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี จำนวน 2 คน
 2. สมาชิกของกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จังหวัดบ้านนาดี หมู่ที่ 2 ตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี จำนวน 2 คน
 3. เจ้าหน้าที่ภาครัฐที่ให้การสนับสนุน ผลักดัน ของกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จังหวัดบ้านนาดี หมู่ที่ 2 ตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี จำนวน 4 คน
- ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ รวมทั้งสิ้น 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การศึกษาเอกสาร (Document Analysis)
2. การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลโดยวิธีการการศึกษาเอกสาร (Document Analysis) การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) โดยใช้แบบสัมภาษณ์ กับคณะกรรมการ 2 คน สมาชิก 2 คน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐ 4 คน รวมทั้งสิ้น 8 คน ทำให้ได้ข้อมูลการวิจัยที่น่าเชื่อถือ

สรุปผลการศึกษา

จากการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผลการศึกษาได้ ดังนี้

- ส่วนที่ 1 เพื่อศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จังหวัดบ้านนาดี หมู่ที่ 2 ตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี มีอะไรบ้าง
- ส่วนที่ 2 เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จังหวัดบ้านนาดี หมู่ที่ 2 ตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี
- ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จังหวัดบ้านนาดี หมู่ที่ 2 ตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

1. สรุปผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 เพื่อศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จังหวัดบ้านนาดี หมู่ที่ 2 ตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี มีอะไรบ้าง

จากผลการศึกษาพบว่ากลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จังหวัดบ้านนาดี หมู่ที่ 2 ตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี รูปแบบการมีส่วนร่วมพบว่ามีผู้นำ คณะกรรมการและสมาชิก หน่วยงานภาครัฐ เข้ามา มีบทบาทร่วมกัน ในการร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ และติดตามประเมินผล จึงทำให้กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จังหวัดบ้านนาดี หมู่ที่ 2 ตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี สมาชิก มีความเข้มแข็ง และเกิดการดำเนินงานของกลุ่มอย่างยั่งยืน โดยรูปแบบการมีส่วนร่วมสามารถจำแนก ออกเป็นด้านต่าง ๆ ดังนี้

ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการจัดตั้งกลุ่ม

การมีส่วนร่วมในการจัดตั้งกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จังหวัดบ้านนาดี หมู่ที่ 2 ตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี พบว่าการตัดสินใจการจัดตั้งกลุ่มผู้นำ คณะกรรมการ สมาชิก และเจ้าหน้าที่ หน่วยงานภาครัฐ มีบทบาทสำคัญอย่างมาก และมีส่วนร่วมในการจัดตั้งกลุ่มร่วมกัน เนื่องจากผู้นำ มีการส่งเสริมให้คนในชุมชนมีบทบาทในการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ประกอบกับ มีสมาชิกที่เข้มแข็ง มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ให้ความสำคัญในการประชุม และมีบทบาทสำคัญกับผู้นำ

ในการตัดสินใจจัดตั้งกลุ่ม อีกทั้งหน่วยงานภาครัฐได้เข้ามาสนับสนุน มาส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่ม จนเกิดเป็นกลุ่มอาชีพ และได้ขึ้นทะเบียนจัดตั้งกลุ่มอาชีพกับสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอแก่งคอย ทะเบียนเลขที่ 3/2560 วันที่ 6 เดือนมีนาคม 2560

ด้านวัสดุ อุปกรณ์

การมีส่วนร่วมในวางแผนการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ พบว่ากลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จังหวัดบ้านนาดี หมู่ที่ 2 ตำบลห้วยแห่ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรีมีการบริหารจัดการกันในกลุ่ม โดยมีเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอแก่งคอย ให้คำปรึกษาในการวางแผนการใช้จ่ายในการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ ให้เหรียญของของกลุ่ม วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้คือ ดินร่วนปนทรายหรือแกลบเผาแน่นมัน (ใช้สำหรับทอดจิ้งหรีด) สันรูด (ใช้สำหรับกันกรงไม่ให้จิ้งหรีดออก) อาหาร ได้แก่ อาหารสำเร็จ ผักบุง และสมาชิกในกลุ่มฯ มีส่วนร่วมรับรู้ในการใช้จ่ายเงินของกลุ่มฯ ในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ โดยเหรียญจะสรุปบัญชี ยอดค่าใช้จ่ายในการประชุมทุกวันที่ 5 ของเดือน เพื่อให้สมาชิกรับทราบร่วมกัน

ด้านการดำเนินการ

การมีส่วนร่วมในการดำเนินการของกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จังหวัดบ้านนาดี หมู่ที่ 2 ตำบลห้วยแห่ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี พบว่าผู้นำ สมาชิกคณะกรรมการ และเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ มีส่วนร่วมดำเนินการของกลุ่ม ดังนี้

- การออกแบบสินค้า ผู้นำ สมาชิกคณะกรรมการ และเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ มีส่วนร่วมในการดำเนินการ การออกแบบสินค้า การพัฒนาแพคเกจจิ้ง เพื่อให้เป็นที่ต้องการของตลาด
- การประชาสัมพันธ์สินค้า ผู้นำ สมาชิกคณะกรรมการ และเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ มีส่วนร่วมในการดำเนินการประชาสัมพันธ์สินค้าทางตลาดให้เป็นที่รู้จัก
- การส่งเสริมการดำเนินการของกลุ่ม หน่วยงานภาครัฐเข้ามาส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้นำ คณะกรรมการและสมาชิกมีส่วนร่วมในการดำเนินงานร่วมกัน การจัดประชุมเป็นประจำทุกเดือน การทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย การหาช่องทางการตลาดให้แก่กลุ่มฯ การพัฒนาแพคเกจจิ้งให้เป็นที่ต้องการของตลาด รวมถึงการทบทวนการระบียบข้อบังคับของกลุ่มฯ ซึ่งหน่วยงานที่เข้ามาส่งเสริมการดำเนินงานของกลุ่มปัจจุบัน ได้แก่ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอแก่งคอย และสำนักงานเกษตรอำเภอแก่งคอย

ด้านการติดตามและการประเมินผล

หน่วยงานภาครัฐได้เข้ามาติดตามและประเมินผล ในการดำเนินงานของกลุ่ม เป็นประจำทุกไตรมาส ของปีงบประมาณ เพื่อวิเคราะห์ความสำเร็จของกลุ่มฯ และข้อเสนอแนะในการปรับปรุง ในรูปแบบการประชุม เพื่อให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการเสนอข้อเสนอนี้ ถึงการดำเนินงาน ของกลุ่ม ที่อยากพัฒนาและแก้ไข

ส่วนที่ 2 เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จังหวัดบ้านนาดี หมู่ที่ 2 ตำบลห้วยแห่ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการจัดตั้งกลุ่ม

การจัดตั้งกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จังหวัดบ้านนาดี หมู่ที่ 2 ตำบลห้วยแห่ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี พบว่ามีปัญหาอุปสรรค เริ่มแรกในการจัดตั้งกลุ่ม คือ ผู้นำไม่สามารถจัดตั้งกลุ่มได้คนเดียว ต้องอาศัยความร่วมมือกับสมาชิกและหน่วยงานภาครัฐ และต้องสร้างความไว้วางใจให้แก่สมาชิก ว่ากลุ่มสามารถดำเนินการได้ และจะสามารถสร้างอาชีพสร้างรายได้ ซึ่งผู้นำได้มีแนวทางการแก้ไขปัญหาโดยการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่สมาชิกเป็นอย่างมากในการจัดตั้งกลุ่มด้วยการจัดประชุมกับสมาชิก การให้สมาชิกไปศึกษางานอาชีพ โดยมีหน่วยงานภาครัฐเข้ามาสนับสนุน จึงทำให้กลุ่มสามารถดำเนินการได้จนถึงปัจจุบัน

ด้านวัสดุ อุปกรณ์

การมีส่วนร่วมในวางแผนการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จังหวัดบ้านนาดี หมู่ที่ 2 ตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี พบว่าปัญหาที่พบในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ พบว่าอาหารที่ใช้เลี้ยงจังหวัดราคาค่อนข้างสูง ต้องมีการใช้เงินของกลุ่มในการจัดซื้อค่าอาหาร แต่ก็ไม่เป็นปัญหามากสำหรับกลุ่มฯ เนื่องจาก มีเหรียญมีการทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย ให้สมาชิกและหน่วยงานภาครัฐรับทราบร่วมกัน

ด้านการดำเนินการ

การมีส่วนร่วมในการดำเนินการกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จังหวัดบ้านนาดี หมู่ที่ 2 ตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี พบว่าผู้นำ สมาชิกคณะกรรมการ และเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ มีส่วนร่วมดำเนินการของกลุ่มที่เข้มแข็ง แต่ก็ยังพบปัญหา อุปสรรค ซึ่งปัญหาอุปสรรค มีดังนี้

- การออกแบบสินค้า ผู้นำ สมาชิกคณะกรรมการ และเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ ยังคงต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และการแปรรูปสินค้า เพื่อให้มีสินค้าที่ตรงกับความต้องการของตลาดและสามารถสร้างรายได้ที่เพิ่มขึ้นในชุมชน

- การประชาสัมพันธ์สินค้า ปัญหาที่พบ คือ การตลาดในรูปแบบ Online ยังคงเป็นเรื่องที่ดำเนินการได้ยากของกลุ่มฯ เนื่องจากสมาชิกในกลุ่มมีผู้สูงอายุเยอะและใช้เทคโนโลยีไม่ค่อยเป็น จึงทำให้กลุ่มไม่สามารถทำการตลาดในรูปแบบ Online ได้

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จังหวัดบ้านนาดี หมู่ที่ 2 ตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จังหวัดบ้านนาดี หมู่ที่ 2 ตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี คือ ผู้นำ คณะกรรมการและสมาชิกมีส่วนร่วม ร่วมกันในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม และควรส่งเสริมให้คนรุ่นใหม่เข้ามามีส่วนร่วมของกลุ่มฯ หน่วยงานภาครัฐเข้ามาส่งเสริมด้านการประชาสัมพันธ์สินค้า ในรูปแบบการขาย Online เพื่อเป็นการเพิ่มช่องทางการตลาด การแปรรูปสินค้า การพัฒนา แพคเกจจิ้ง อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ได้สินค้าที่มีคุณภาพและตรงกับความต้องการของตลาด รวมถึงการสนับสนุนจากภาครัฐ เช่น งบประมาณ การอบรม การให้ความรู้ ทางด้านการตลาด และพัฒนากลุ่มอาชีพให้เป็นวิสาหกิจชุมชนเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

2.การอภิปรายผล

การศึกษาการมีส่วนร่วมของกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จังหวัดบ้านนาดี หมู่ที่ 2 ตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ผู้วิจัยขออภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

ส่วนที่ 1. เพื่อศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จังหวัดบ้านนาดี หมู่ที่ 2 ตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี มีอะไรบ้าง

จากการศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จังหวัดบ้านนาดี หมู่ที่ 2 ตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี พบว่า (1)การตัดสินใจการจัดตั้งกลุ่ม (2) การจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ (3)การดำเนินการ (4)การติดตามและประเมินผล มีการดำเนินการร่วมกันระหว่างผู้นำ คณะกรรมการ และสมาชิก และหน่วยงานภาครัฐ ส่งผลทำให้การดำเนินการของกลุ่มประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการมีส่วนร่วมของแอนดรูว์ และสติเฟิล (Andrew & Stiefel, 1980 อ้างถึงใน ทานตะวัน อินทร์จันทร์ , 2546, หน้า 19) ได้กล่าวไว้ว่า รูปแบบการมีส่วนร่วม คือ (1) การมีส่วนร่วมในระดับตัดสินใจ (Decision-Making Participation) มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในระดับหนึ่ง โดยมีการหารือร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (2)การมีส่วนร่วมในระดับดำเนินการ (Implementation Participation) ประชาชนมีบทบาทในการดำเนินการโครงการหรือกิจกรรม เช่น การทำงานร่วมกันในโครงการพัฒนาชุมชน (3)การมีส่วนร่วม

ในระดับการประเมินผล (Evaluation Participation) ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลของโครงการหรือกิจกรรม เพื่อวิเคราะห์ความสำเร็จและข้อเสนอแนะในการปรับปรุง และสอดคล้องกับทฤษฎีการพัฒนาชุมชน ของ William Erwin (1976 อ้างถึงใน สมบัติ นามบุรี, 2562, หน้า 184) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นสิ่งสำคัญต่อความสำเร็จของการดำเนินการต่าง ๆ โดยเน้นให้ประชาชน มีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การวางแผนจนถึงการดำเนินการและเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่เข้มแข็ง ซึ่งการดำเนินการของกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จังหวัดบ้านนาดี สิ่งที่ทำให้กลุ่มฯ ประสบความสำเร็จ ปัจจัยที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งคือ การมีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมติดตามและประเมินผล เป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มฯ มีการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของจิราภรณ์ ศรีคำ (2547 อ้างถึงใน สมบัติ นามบุรี, 2562, หน้า 185) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในบริบทของการพัฒนาชุมชน โดยเน้นถึงความสำคัญและบทบาทของการมีส่วนร่วมของประชาชนทำให้ชุมชนเข้มแข็ง และความเป็นเอกภาพในชุมชน

ส่วนที่ 2 เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จังหวัดบ้านนาดี หมู่ที่ 2 ตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

จากการศึกษาปัญหา อุปสรรค ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จังหวัดบ้านนาดี หมู่ที่ 2 ตำบลห้วยแห้ง พบว่าปัญหา อุปสรรค ที่เกิดขึ้นจากการมีส่วนร่วม ของกลุ่มฯ คือ การมีส่วนร่วมในการออกแบบสินค้า และการประชาสัมพันธ์สินค้า เนื่องจากสมาชิกในกลุ่ม มีผู้สูงอายุเป็นส่วนใหญ่ ไม่ถนัด การประชาสัมพันธ์ การขายสินค้าในรูปแบบ Online ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ นางสาวประภัสรา ปราชญา (2563) ได้กล่าวว่า การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการมีส่วนร่วมในการออกแบบ และการประชาสัมพันธ์สินค้า ควรมีการส่งเสริมให้คนรุ่นใหม่เข้ามามีส่วนร่วม หน่วยงานภาครัฐเข้ามาอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการวางแผนการตลาด การขาย Online การประชาสัมพันธ์และช่องทางการตลาด และสอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ นางสาวกชกร คำแฝง (2562) ได้ทำการศึกษา เรื่อง กรณีศึกษากลุ่มวิสาหกิจชุมชนไข่มุขไชยา ตำบลเสม็ด อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนไข่มุขไชยา ตำบลเสม็ด อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี คือการมีส่วนร่วมของชุมชนและการพัฒนาวิสาหกิจอย่างต่อเนื่องในการพัฒนาสินค้า ส่งผลทำให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนไข่มุขไชยาสามารถดำเนินกิจกรรมของกลุ่มได้อย่างต่อเนื่อง และอย่างยั่งยืน และสอดคล้องแนวคิดการพัฒนาชุมชนของ ปรีชา กลิ่นรัตน์ (2528 อ้างถึงใน สนั่นศักดิ์ สมทอง, 2561 หน้า 10) กล่าวว่า การพัฒนาเป็นกระบวนการที่มุ่งส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้ดีขึ้น โดยอาศัยความร่วมมืออย่างจริงจังของประชาชนในการพัฒนาสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้มีการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงในทางที่ดีขึ้น

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จังหวัดบ้านนาดี หมู่ที่ 2 ตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

จากการศึกษาข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จังหวัดบ้านนาดี หมู่ที่ 2 ตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี พบข้อเสนอแนะ ดังนี้ (1) ควรส่งเสริมด้านการประชาสัมพันธ์สินค้า ในรูปแบบการขาย Online การวางแผนการตลาดและ (2) การพัฒนา กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จังหวัดบ้านนาดี หมู่ที่ 2 ตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ให้เป็นวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จังหวัดบ้านนาดี คงอยู่ในชุมชนอย่างยั่งยืน โดยหน่วยงานภาครัฐเข้ามาสนับสนุน เพื่อมีส่วนร่วมสนับสนุนในการพัฒนากลุ่มฯ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ปรีชา กลิ่นรัตน์ (2528 อ้างถึงใน สนั่นศักดิ์ สมทอง, 2561 หน้า 10) ได้กล่าวว่า การพัฒนาชุมชนเป็นกระบวนการที่มุ่งส่งเสริมความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้นการประสานงานระหว่างทุกภาคส่วนทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานรัฐ องค์กรเอกชน และชุมชน เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ และยั่งยืน และสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของดนัย กิติภรณ์ (2544, หน้า 13) ได้สรุปว่า การพัฒนาอย่าง

ยั่งยืนจะสำเร็จได้ ก็ต่อเมื่อมีการพัฒนาหรือปรับปรุงคุณภาพชีวิตของคนในปัจจุบันให้ดีขึ้น ซึ่งสามารถทำได้ โดยการพัฒนาเศรษฐกิจในชุมชน

3. ข้อเสนอแนะในการศึกษา

จากการศึกษาเรื่องการศึกษาการมีส่วนร่วมของกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จังหวัดบ้านนาดี หมู่ที่ 2 ตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการศึกษา ดังนี้

1. หน่วยงานภาครัฐควรเข้ามาสนับสนุนการใช้เทคโนโลยี การขายสินค้าในรูปแบบ Online ให้กับกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จังหวัดบ้านนาดี หมู่ที่ 2 ตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี เพื่อให้ทางกลุ่มสามารถมีความรู้ความเข้าใจในการขาย Online และเพื่อเพิ่มช่องทางการตลาด

2. ผู้นำ คณะกรรมการ สมาชิก และเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ ควรมีการจัดประชุมบูรณาการ ร่วมกันอย่างสม่ำเสมอเพื่อร่วมกันพัฒนาสินค้า การแปรรูปสินค้าใหม่ ๆ เพื่อให้เป็นที่ต้องการของตลาด และเป็นการสร้างรายได้ที่เพิ่มขึ้นให้กับกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จังหวัดบ้านนาดี หมู่ที่ 2 ตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษากลุ่มอาชีพในจังหวัดสระบุรีที่ประสบความสำเร็จ กับกลุ่มอาชีพในจังหวัดสระบุรี ที่ไม่ประสบความสำเร็จ ในเชิงเปรียบเทียบ

2. ควรมีการศึกษาวิจัยในเรื่องการขายสินค้าในรูปแบบ Online ของชุมชนที่ประสบความสำเร็จ

บรรณานุกรม

- ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ และพิทยา ว่องกุล (2545). วิสาหกิจชุมชน กลไกเศรษฐกิจฐานราก กรุงเทพมหานคร บริษัท เอ็ดดิสันเพรส จำกัด
- นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์. (2550). แนวคิดการพัฒนาชุมชน. กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ฟ้าไทยเพรส.
- ประภัสสรา ปราชญา. (2564). แนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้ยั่งยืนด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น กรณีศึกษา วิสาหกิจชุมชนบ้านคลองสำโรง อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร นักศึกษาปริญญาโท คณะรัฐศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาสหวิทยาการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- นางสาวกชกร คำแฝง. (2562). กรณีศึกษากลุ่มวิสาหกิจชุมชน ไข่เค็มไชยา ตำบลเลม็ด อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี นักศึกษาปริญญาโท คณะศิลปศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร
- สถาบันพระปกเกล้า. (2567). การมีส่วนร่วมของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช (2560) สืบค้นเมื่อวันที่ 15 กันยายน 2567 จาก, <http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title=>
- ทานตะวัน อินทร์จันทร์. (2546). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชนย่อย ในเขตเทศบาลเมืองลำพูน. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อักรินทร์ อังกูรวงษ์วัฒนา. (2562). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้าน เศรษฐกิจพอเพียงของ ชุมชนบ้านบางเบา อำเภอพนมพิณ จังหวัดสุราษฎร์ธานี สืบค้นเมื่อ 4 พฤศจิกายน 2567 จาก, <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/llsj/article/view/224588/159356>
- สนั่นศักดิ์ สมทอง. (2561). บทบาทของอาสาพัฒนาชุมชนต่อการเสริมสร้างประชาธิปไตยในพื้นที่ บ้านคลองบอน ตำบลเกาะยาวใหญ่ อำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา สืบค้นเมื่อ 6 พฤศจิกายน 2567 , จาก file:///C:/Users/admin/Downloads/161377.pdf